

REKENHOF

Begrotingsuitvoering 2014 door beleidsdomein MOW

Rekeningenboek over 2014

Financiële controlestrategie Rekenhof

Principes

- Sturende rol van **begrotingsonderzoek en -analyse**
- Gericht op de **geconsolideerde** Vlaamse overheid
- Gelijkwaardige controles van ministeries en rechtspersonen - **geïntegreerd risicomodel** (FORM)
- Integratie van **single-auditconcept** in controles van het Rekenhof
- Rekening houden met **informatiebehoefte** van het Vlaams Parlement

Financiële controlestrategie Rekenhof

Drie invalshoeken bij financiële controles

- Getrouw beeld van de cijfers
- Duiding bij uitvoering van de begroting
- Bijzondere aandachtspunten

Inhoud rekeningenboek over 2014

Geconsolideerd beeld begrotingsuitvoering 2014 door Vlaamse overheid

- H1: begrotingsuitvoering door Vlaamse overheid in geheel
 - Controleverslag bij Algemene Rekening 2014 (36-A (2014-2015) – nr.1)
 - Duiding bij uitvoeringscijfers 2014 volgens ESR-rubrieken
- H2: begrotingsuitvoering per beleidsdomein
 - Duiding bij uitvoeringscijfers MOW
 - Specifieke controlebevindingen en opvolging bijzondere aandachtspunten MOW
- H3: diepteonderzoeken bij financiële controles over 2014
 - Toepassing ESR2010 door Vlaamse overheid
 - Budgettaire impact alternatieve financiering
- Bijlagen

MOW in bijlagen rekeningenboek

- Bijlage 1 – rekeningaflegging rechtspersonen:
 - Tijdige indiening rekeningen MOW
 - Single audit: 8/10 verklaringen bedrijfsrevisoren ontvangen
 - Geen voorbehoud bij jaarrekeningen 2014 rechtspersonen
- Bijlage 2 – opvolging aanbevelingen Rekenhof
 - Jaarlijkse evaluatie aanbevelingen uit vorige rekeningenboeken
 - Relevante aanbevelingen in uitvoering:
 - Dossieropvolgingssysteem: zie beleidsbrief 2013-2014
 - Efficiënter opvolging onderhoud en verbruik elektrische installaties wegnnet
 - Precieze opvolging openstaande vorderingen bij VIF
 - Tijdige aanrekening facturen bij ministerie

Andere publicaties over MOW

- Controle voortgangsrapportages Masterplan 2020
- Thematisch onderzoek (afzonderlijke rapporten)
 - Audit Baggerwerken in Vlaanderen
(voorziene publicatie: voorjaar 2016)
 - Audit verrekeningen De Scheepvaart
(voorziene publicatie: medio 2016)
 - Audit Fietspaden in Vlaanderen
(voorziene publicatie: najaar 2016)

Beleidsdomein MOW

Situering binnen geconsolideerde Vlaamse overheid

Begrotingsuitvoering 2014: ontvangsten MOW

- Algemene fiscale ontvangsten VO en overdrachten FO = 99% Vlaamse middelen (bij FB)
- Eigen ontvangsten + 12,7%, uitsluitend door uitbreiding perimeter

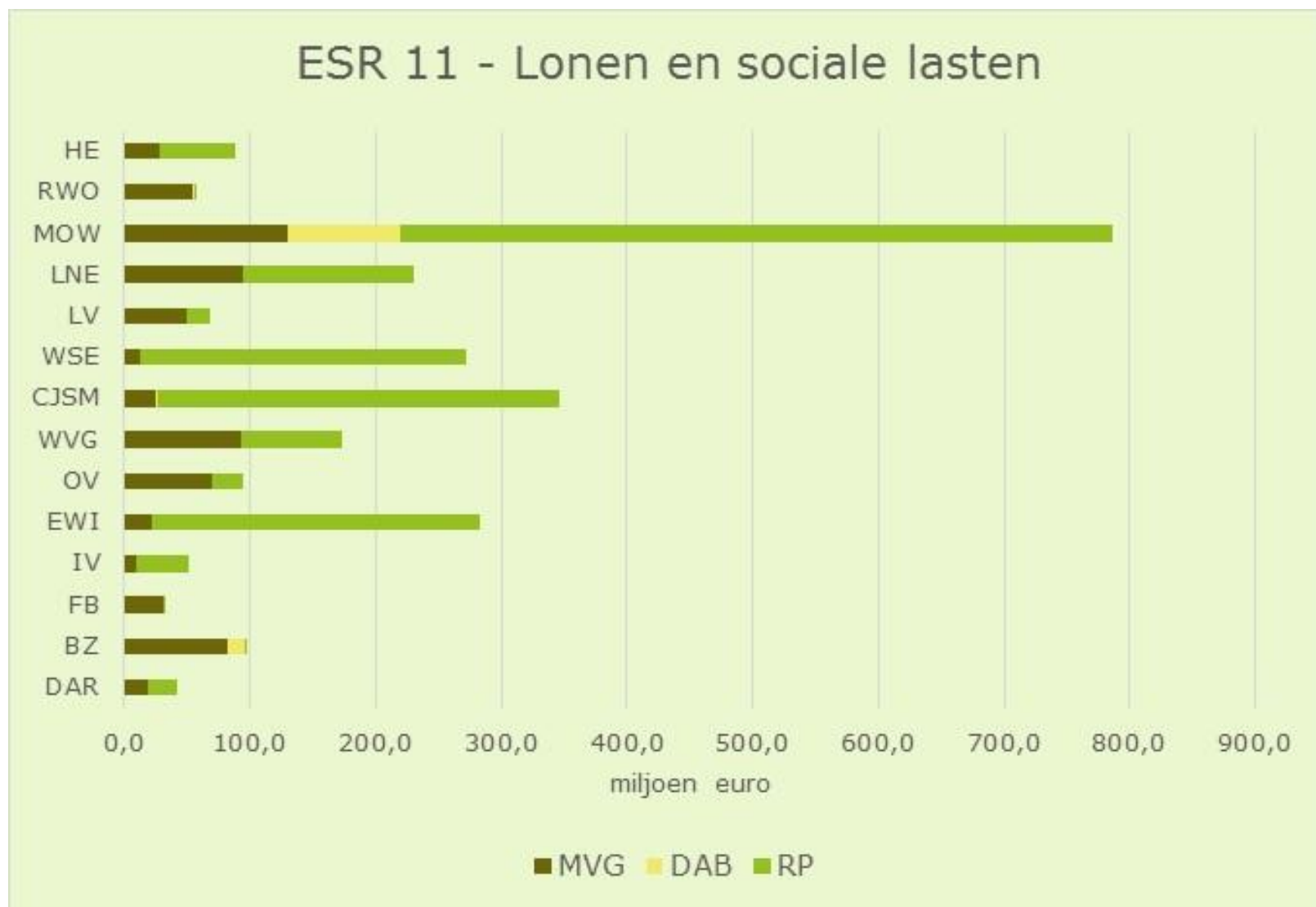

Begrotingsuitvoering 2014: uitgaven MOW

Geconsolideerde uitgaven

	2014 uitvoering	Interne verricht.	Extra correcties	Interne stromen	ESR 8	ESR 9	geconsolideerd
DAR	208,6	24,1	0	41,3	0	0	143,3
BZ	2.941,6	1,2	0	73,1	0,0	0	2.867,3
FB	2.924,4	942,3	0	166,9	135,0	1.310,4	369,8
IV	349,6	54,5	0	115,6	3,3	0	176,3
EWI	3.139,8	642,4	0	859,3	243,4	0,6	1.394,1
OV	11.350,2	126,9	0	342,5	0	18,2	10.862,7
WVG	6.463,1	-144,3	0	2.533,8	0	0,1	4.073,5
CJSM	2.169,8	379,0	0	481,7	0	0,2	1.309,0
WSE	2.386,4	218,2	0	631,2	2,0	0	1.535,0
LV	304,2	28,9	0	91,3	0,0	0	183,9
LNE	1.534,4	228,8	0	486,7	6,3	0	812,6
MOW	5.397,7	97,5	18,4	1.952,3	51,3	42,6	3.235,5
RWO	912,7	41,5	0	43,7	6,8	0	820,7
HE	221,8	0	0	91,5	4,2	0	126,1
Totaal	40.304,4	2.641,0	18,4	7.910.938	452,4	1.372,0	27.909,6

MOW in algemeen overzicht (H1)

MOW in algemeen overzicht (H1)

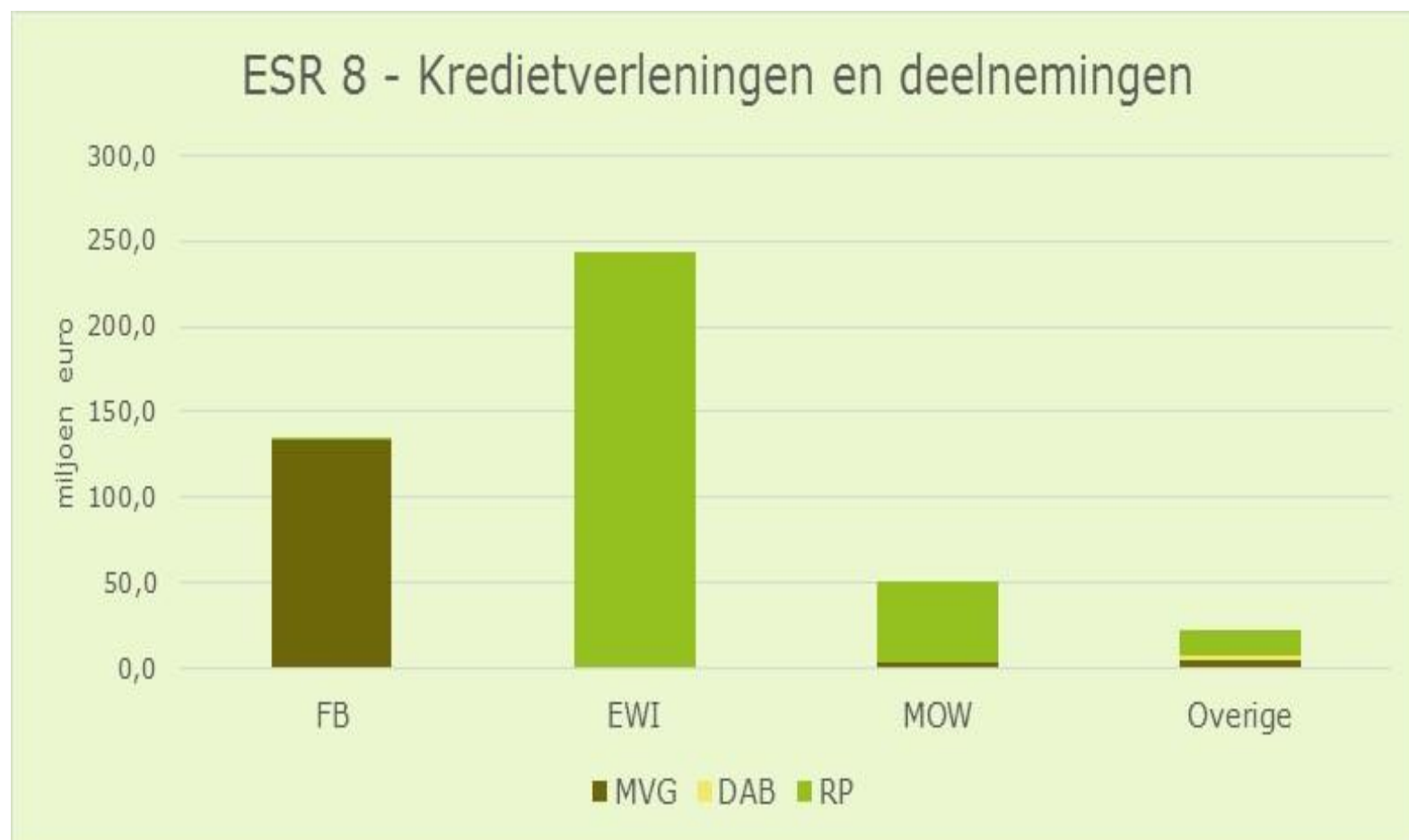
MOW in algemeen overzicht (H1)

MOW in algemeen overzicht (H1)

MOW in algemeen overzicht (H1)

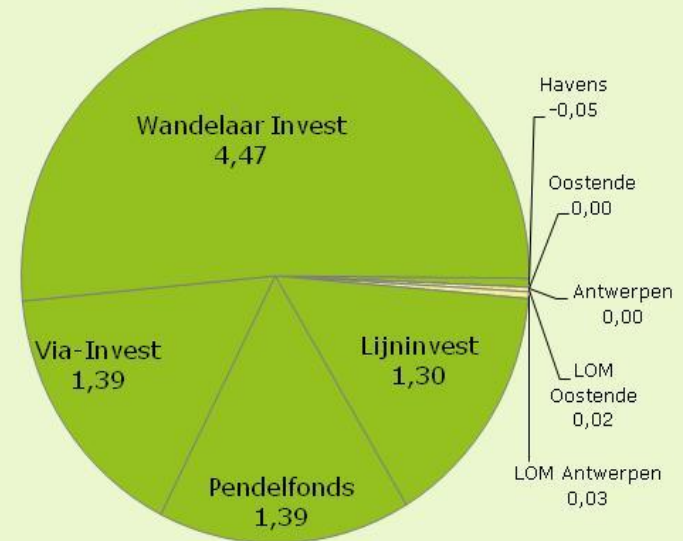
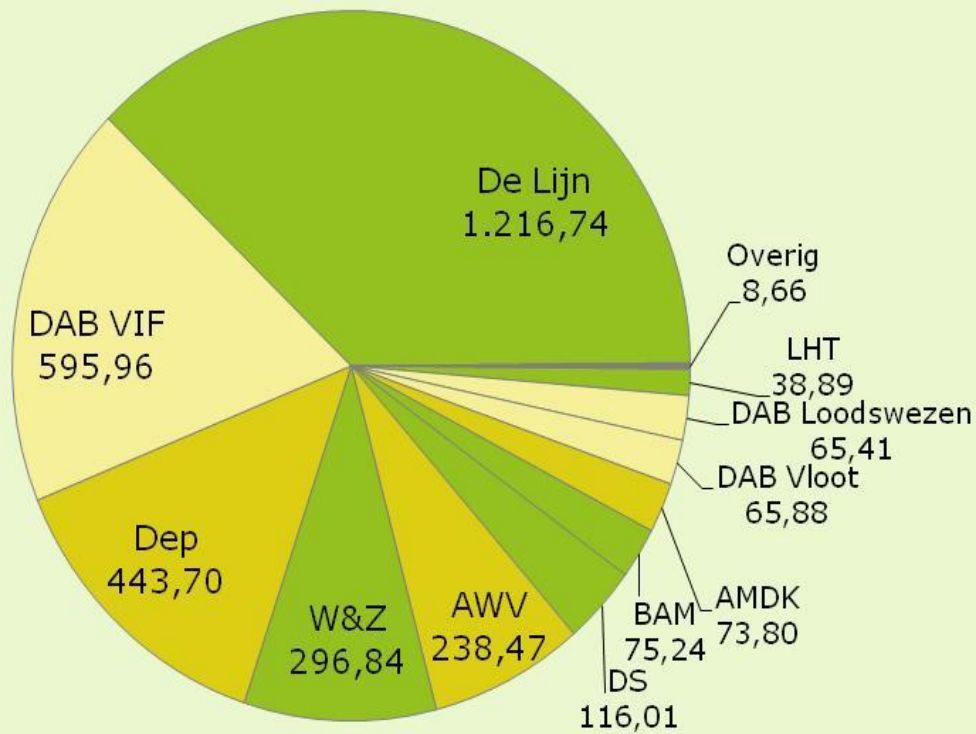

Begrotingsuitvoering 2014 beleidsdomein MOW

Controlebevindingen

Entiteiten beleidsdomein MOW (H2/12)

MOW

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

Uitgaven Ministerie (dept, AWW, MDK):

- vooral dotaties aan instellingen (1.911,4 miljoen euro (72%))
- onderhoud havens/maritieme toegangen (234,0 miljoen euro)
- wegenonderhoud en winterdienst (148,7 miljoen euro)
- betalingen van werken die Nederland doorfactureerde (138,6 miljoen euro)
 - Incl. 120 miljoen euro voorbereiding sluisproject Terneuzen: aangerekend als subsidie in plaats van als voorschot (onterechte impact op ESR-vorderingensaldo achteraf rechtgezet door INR)

Opvolging laattijdige aanrekening facturen en verwijlintresten

- in 2014 bijna 25% te laat aangerekend: 114 miljoen euro doorgeschoven naar 2015; 127 miljoen euro doorgeschoven van 2013; dus beperkte inkrimping verborgen leveranciersschuld
- 4,8 miljoen euro verwijlintresten !
- Inspanningen vooralsnog onvoldoende

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

Vlaams Infrastructuurfonds:

- 499,7 miljoen euro dotaties, 59,7 miljoen eigen ontvangsten
- eind 2014 nog 198,6 miljoen euro openstaande vorderingen !
- Minder vastleggingen (601,8 miljoen euro), meer vereffeningen (603,0 miljoen euro)
- Opmerkingen 2012 en 2013: VIF verschuift betalingen in tijd - gevolg: leveranciersschuld in werkelijkheid veel hoger.

Opvolging openstaande vorderingen VIF

- Oorzaken: juridische geschillen of procedurele vertragingen in schadedossiers, maar ook gebrek aan opvolging, vage regelgeving, weinig richtlijnen en gebrekkige boekhouding
- Aandeel meer dan een jaar vervallen vorderingen eind 2014 gestegen van 45% in 2013 tot 66%

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

DAB Loodswezen:

- Ontvangsten: 70,7 miljoen euro loodsgelden (dalend)
- Betalingsachterstand sinds 2009 door trafiekdaling: eind 2014 nog 61,0 miljoen euro te betalen facturen !
- werkelijk tekort aldus 39,2 miljoen euro. (i.p.v. 13,0 volgens uitvoeringsrekening)
- Minister beloofde al in 2012 maatregelen

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

De Lijn:

- Netto vervoerontvangsten stegen ondanks daling aantal reizigers
- Budgettair overschot van 27,7 miljoen euro en bedrijfseconomisch resultaat in evenwicht, dankzij eenmalige effecten
 - financiering eigen investeringen met concessievergoeding van LijnCom, toewijzing toekomstige investeringen aan meeropbrengsten, overdracht deel exploitatiedotatie, aanleg voorziening voor pensioenverplichtingen, correctie vaste activa in aanbouw
- Toelichting bedrijfsrevisor over verwerking pps-beschikbaarheidsvergoedingen
 - nog integraal als kosten geboekt + investering en openstaande schuld niet in balans
 - correctie op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap maar niet in individuele jaarrekening

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

- De Scheepvaart:
 - Dalende inkomsten, grondenverkoop (16,6 miljoen euro)
 - Meer investeringen
 - Laattijdige aanrekeningen door te weinig vastleggingskrediet (uitgaven onderschat met 4,1 miljoen euro)
 - Afgrenzingsfout 1,7 miljoen euro door vroegtijdige aanrekening (in 2014) van de oude concessieovereenkomsten
- W&Z:
 - Containervervoer +20%, 17% meer scheepvaartrechten
 - Te ontvangen facturen nu budgettair aangerekend: +48.1 miljoen euro

Begrotingsuitvoering MOW (H2/12)

- BAM en Tunnel Liefkenshoek:
 - Interne stromen tussen BAM en TLH: geëlimineerd bij consolidatie
 - Rendement TLH stijgt door meer trafiek
 - Dading BAM-Noriant 42,3 miljoen euro leidt tot BAM-resultaat van -33,6 miljoen euro

Conclusies begrotingsuitvoering MOW

- Significant aandeel MOW in personeelsuitgaven, werkingsuitgaven en investeringen Vlaamse overheid
- Verbeterpunten in financiële verantwoording
 - Laattijdige aanrekening bij Ministerie, VIF, Loodswezen, De Scheepvaart: verborgen schuld
 - Eenmalige effecten in bedrijfseconomisch resultaat De Lijn
 - Beschikbaarheidsvergoedingen als werkingsuitgave
- Knelpunten financieel beheer
 - Opvolging openstaande vorderingen
 - Betalingsachterstand en verwijlintresten

Toepassing ESR2010 door Vlaamse overheid

Toepassing ESR2010 : conclusies (H3/1)

- Omkadering niet efficiënt
 - Vertaling nieuwe EU-verordening naar Belgische en Vlaamse boekhoudafspraken laattijdig
 - Begeleiding dept FB niet structureel
- Nodige correcties door INR; nog geen verwerking in Vlaamse boekhouding en rekeningaflegging
 - Strengere classificatie alternatieve financieringen
 - Consolidatie Vlaamse overheid nog niet afgestemd op sectorindeling INR
 - Aanrekeningsfouten bemoeilijken correcte consolidatie
 - Registratiemoment: veel instellingen nog altijd volgens betalingstijdstip, zoals MOW
- Rapportering aan Vlaams Parlement bevat correcties noch toelichting
 - Discrepantie rapportering VP en rapportering EU
 - Onvoldoende duiding bij begrotingsresultaat en ESR-vorderingensaldo

Budgettaire impact alternatieve financiering

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

Aanleiding

- Alternatieve financiering om investeringsdoelstellingen recente Vlaamse regeringen te versnellen
- ESR-neutraliteit (= budgettaire spreiding) als interne randvoorwaarde door Vlaamse Regering
- Verstrengd toezicht INR/Eurostat op ESR-neutraliteit

Inventaris projecten

- Grootste aandeel voor Welzijn, Scholenbouw en MOW
- Missing links wegennet, tramlijnprojecten, stelplaatsen, bruggen Albertkanaal, Deurganckdoksluis, Amoras, beloodsingsvloot
- Sommige alternatieve financieringsprojecten onzeker of omgevormd naar klassieke investering (A102+R11bis, sluis Gent, Oosterweelproject)

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- Private partner realiseert op vraag van overheid publieke infrastructuur middels dienstverleningscontract van lange termijn
 - Als alternatief voor klassieke overheidsopdracht (budgettaire investeringsuitgave)
 - Als alternatief voor investeringssubsidies
 - Als concessie
- Verstrengd toezicht n.a.v. ESR2010
 - Uitbreiding overheidsperimeter: participatie- en projectvennootschappen moeten in ESR-consolidatie van overheid
 - Projecten met onvoldoende risico-overdracht naar private partner worden ESR-investeringsuitgave overheid
 - Voorwaardelijkheid investeringssubsidies doorprikt

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- ESR-neutraliteit onder druk: beoogde budgettaire spreiding verworpen
 - Herklasseringen in 2014: Welzijn, Scholenbouw, wegontsluiting Zaventem, Kempische Noord-Zuid, R4-zuid, stelplaatsen, tramlijnen, Amoras, beloodsingsvloot, (Oosterweelverbinding)
- Impact op schuldgraad
 - Lopende projecten MOW: +680,7 miljoen euro schuldverhoging
- Impact op ESR-vorderingensaldo
 - Door herklassering wordt ESR-vorderingensaldo van lopend jaar verlaagd voor kapitaalgedeelte van beschikbaarheidsvergoeding (en gecorrigeerd in ESR-statistieken van bouwjaar)

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- Budgettaire verwerking door Vlaamse overheid
 - Jaarlijkse beschikbaarheidsvergoedingen nemen toe volgens ingebruikname projecten
 - Werkelijke vergoedingen groter dan gebudgetteerd
 - Beschikbaarheidsvergoedingen moeilijk traceerbaar in begroting en rekeningen
- Herklasseringen verstrengd toezicht
 - Correcties door INR in ESR-statistieken
 - Vlaamse begrotingen en rekeningen niet aangepast
 - Schuld niet zichtbaar in overheidsboekhouding

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- Impact beschikbaarheidsvergoedingen op beleidsruimte
 - Betalingen gespreid tot 35 jaar
 - 252 à 534 miljoen euro per jaar voor alternatieve financieringen MOW
 - Onzekere projecten en klassieke projecten zoals Oosterweelverbinding niet meegerekend

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- Informatiekwaliteit
 - Verschillen in kostprijsinformatie door uiteenlopende definities
 - Kostprijsinformatie veroudert snel
 - Verschillende cijfers in verschillende documenten
- Informatievoorziening Vlaams Parlement
 - Jaarlijks verslag over alternatieve financieringen niet allesomvattend
 - Voortgangsrapportages Masterplan 2020
 - Kostprijs moeilijk traceerbaar in begroting, meerjarenraming en jaarrekeningen; nauwelijks toelichting
 - Schuldinformatie in verslag kas- en schuldbeheer

Budgettaire impact alternatieve financiering (H3/3)

- Aanbevelingen
 - Investeringsuitgaven en schuld (geherklasseerde) projecten passend weergeven in begroting en overheidsrekeningen (geen extracomptabele correcties)
 - Verslag alternatieve financiering vollediger en eenvoudiger; budgettaire informatie in begroting
 - Eenduidige voorstelling kostprijsinformatie
 - Meerjarenraming aanvullen met budgettaire impact besliste alternatieve financieringsprogramma's